

Анотація навчальної дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЯ МУЗИЧНО-ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

1. Мета вивчення навчальної дисципліни у контексті підготовки певної спеціальності. Її взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами навчального плану підготовки фахівців. Мета вивчення навчальної дисципліни: формування умінь і навичок студентів проектувати освітній процес у ЗДО з використанням музично-театралізованої діяльності, організовувати музично-театралізовану діяльність в ЗДО на різних етапах дошкільного дитинства; формування готовності майбутніх вихователів до реалізації завдань емоційно-вольового, творчого, комунікативно-мовленнєвого розвитку та художньо-естетичного й морально-ціннісного виховання дошкільників засобами театрального мистецтва. Дисципліна розкриває сутність музично-театралізованої діяльності в закладі дошкільної освіти та специфіку педагогічної діяльності, спрямовану на формування в дітей початкових уявлень про театр і театральне мистецтво; досліджує особливості процесу організації музично-театралізованої діяльності в ЗДО на різних етапах дошкільного дитинства; розглядає форми, методи і прийоми навчання дітей акторській грі, пропедевтику емоційно-виразного мовлення й комунікативних умінь дошкільників.

Дисципліна «Організація музично-театралізованої діяльності в закладах дошкільної освіти» тісно пов'язана з такими навчальними дисциплінами як «Педагогіка», «Дошкільна педагогіка», «Дошкільна лінгводидактика», «Вступ до спеціальності», «Теорія та методика музичного виховання» та інші фахові методики дошкільної освіти.

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення даної дисципліни. У результаті вивчення навчальної дисципліни в студентів повинні сформуватись компетентності:

Загальні компетентності:

- здатність спілкуватися державною мовою, як усно так і письмово;
- здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності:

- здатність до розвитку в дітей дошкільного і молодшого шкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими;
- здатність до формування в дітей дошкільного і молодшого шкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності;
- здатність до організації і керівництва художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей дошкільного і молодшого шкільного віку.

Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування: вихователь закладу дошкільної освіти, вчитель з корекційної освіти, вчитель-логопед, вихователь-соціальний робітник у роботі з дітьми з особливими потребами, методист з фізичної культури, методист-валеолог, гувернер, вихователь-методист, методист з дошкільного виховання, фахівці з дошкільного виховання, організатор культурно-дозвіллевої діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади організації музично-театралізованої діяльності в ЗДО.

Тема 1. Психолого-педагогічні аспекти організації музично-театралізованої діяльності в ЗДО. Роль театрального мистецтва і театралізованої діяльності у формуванні особистості дошкільника. Особливості використання театру й музично-театралізованої діяльності у практиці закладів дошкільної освіти. Специфіка сприймання дошкільниками театрального мистецтва. Мета і завдання організації музично-театралізованої діяльності в ЗДО, умови і засоби їх реалізації.

Тема 2. Сутність і характеристика музично-театралізованої діяльності в ЗДО. Класифікація театралізованих ігор в закладі дошкільної освіти. Види театрів (предметні - настільний, ляльковий, картонажний, театр іграшок, тіньовий, фланелеграф, пальчиковий театр, театр живих картинок, і непередметні – інсценізація і гра-драматизація) та специфіка їх організації в ЗДО. Види театралізованої діяльності в ЗДО. Роль музики та декорацій в театральному мистецтві.

Тема 3. Специфіка педагогічної діяльності, спрямованої на організацію музично-театралізованої діяльності в ЗДО. Роль вихователя в організації музично-театралізованої діяльності дітей дошкільного віку. Принципи керівництва музично-театралізованою діяльністю в ЗДО. Види педагогічного керівництва театралізованими іграми дошкільників (опосередковане, безпосереднє). Педагогічні умови здійснення театралізованої діяльності в ЗДО. Особливості створення осередків театрального освітнього простору та їх наповнюваність. Види театралізованої діяльності, які можна застосовувати в роботі з дітьми, вихователями. Форми організації методичної роботи з педагогами, спрямовані на професійне вдосконалення (консультації, бесіди, практичні консультації, семінари-практикуми тощо) педагогів ЗДО.

Тема 4. Програмно-методичне забезпечення музично-театралізованої діяльності дітей дошкільного віку. Змістова характеристика організації роботи з музично-театралізованої діяльності в ЗДО за Базовим компонентом дошкільної освіти, 2012р. Зміст роботи музично-театралізованої діяльності в ЗДО у програмі виховання і навчання дітей від двох до семи років «Дитина», 2012р. Освітні завдання з музично-театралізованої діяльності в ЗДО у програмі розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», 2013р. Змістовий аспект роботи з театралізованої діяльності в ЗДО у програмі художньо-мовленнєвої діяльності А. Богуш, 2013р. Місце театралізованої

діяльності у програмі розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі», 2014р. Особливості ознайомлення дітей з театром за програмою Л.В Макаренко. Узагальнена характеристика вікових особливостей дітей дошкільного віку та завдання розвитку в театралізованій діяльності.

Змістовий модуль 2. Методика організації музично-театралізованої діяльності в ЗДО

Тема 5. Ознайомлення дітей з театром як закладом культури.

Історія виникнення театру. Театральні професії. Безпосередні учасники вистави (ті, хто ставить виставу – актор, режисер) опосередковані учасники театру (ті, хто забезпечує умови для успіху – касир, гардеробник, костюмер, гример, бутафор та освітлювач). Особливості театру як закладу культури (театральні символи, афіша, каса; поводження з квитком під час вистави; повага до працівників театру; правила поведінки в театрі).

Тема 6. Особливості акторського тренування. Типи підготовчих вправ, спрямованих на розвиток розуміння образу та методика їх використання у роботі з дітьми. Вправи на розвиток уваги та уяви дошкільників. Засоби образної та емоційної виразності (міміка, жести, пантоміміка, інтонація). Характеристика вправ, спрямованих на їх розуміння і відтворення. Дитячий «аутотренінг», як прикінцевий етап акторського тренування.

Тема 7. Організація самостійної театралізованої діяльності дошкільників в умовах ЗДО. Методика роботи над виставою. Методика постановки музичної казки, дитячих опер. Пальчиковий театр. Принципи організації пальчикових ігор (з використанням ляльок-напальників, пальчиковий тіньовий театр). Алгоритм підготовки лялькової вистави.

Тема 8. Специфіка організації роботи театралізованого гуртка в ЗДО. Документація ведення роботи гуртка. Особливості проведення гурткових занять (умови, репертуар, засоби, структура занять). Сценічна діяльність дитячого колективу (участь у святах і розвагах закладу й міста, самостійні виступи для вихованців закладу, який відвідують та вихованців інших закладів; результативність - участь в оглядах конкурсах різних рівнів). Співпраця з батьками вихованців (залучення до гри, виготовлення декорацій, ляльок, елементів костюмів тощо).

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни:

– *денна форма навчання*: 4 кредити ECTS, 120 годин, у тому числі 40 годин аудиторної (20 год. лекц., 20 год. практи.), 80 самостійної роботи;

– *заочна форма навчання*: 4 кредити ECTS, 120 годин, у тому числі 16 год. аудиторної (8 год. лекц., 8 год. практи.), 104 самостійної роботи.

5. Форма підсумкового контролю: залік.

6. Викладацький склад: кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти Ватаманюк Г. П.

7. Перелік основної літератури:

1. Богуш А., Гавриш Н, Котик Т Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах : підруч. для студентів вищих навчальних закладів, факультетів дошкільної освіти. Київ : Слово, 2006. 304 с
2. Ватаманюк Г. П. Музика в країні дошкілля: навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський. Аксіома, 2008. 260 с.
3. Ватаманюк Г. П. Формування комунікативних умінь у процесі музично-ігрової діяльності: навч. посібник. Кам'янець-Подільський : Друк-сервіс, 2012. 152 с.
4. Загородня Л., Тітаренко С. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навч. посібник. 2-ге вид. Суми : університетська книга, 2010. 319 с.
5. Мартиненко Г. В. Театралізована діяльність в дитячому садку Харків : Основа, 2018. 127 с.

Науково-педагогічний
працівник

Г. П. Ватаманюк

Завідувач кафедри

Л. Л. Галаманжук